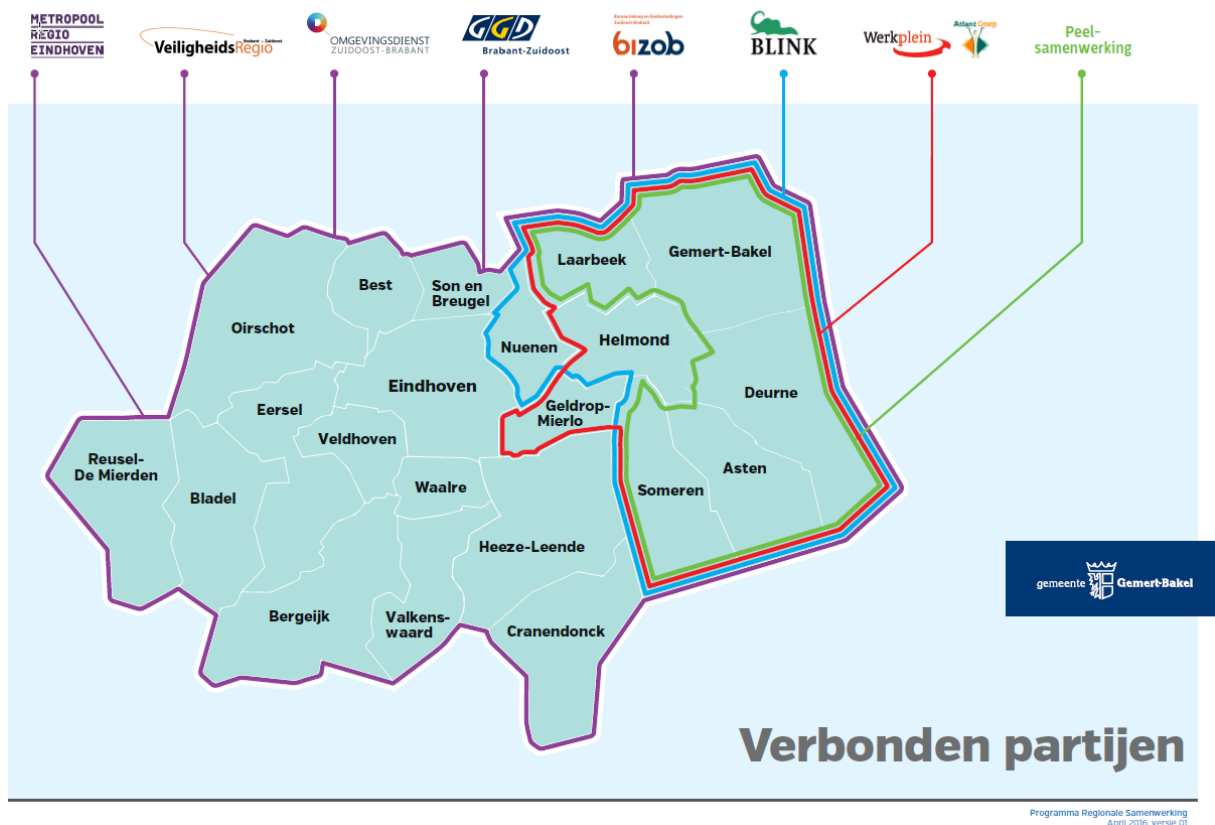

Voortgangsrapportage kaders verbonden partijen

Gemert-Bakel, 7 februari 2017
Programma Regionale samenwerking
Opdrachtgever Wethouder M. de Ruiter
Opdrachtnemer I. Verschuuren
Bijlage: inventarisatie Grip op verbonden
partijen november 2015

Inleiding

Uitvoering raadsbesluit “grip op verbonden partijen”

Op 5 november 2015 heeft de gemeenteraad de inventarisatie: “grip op verbonden partijen” vastgesteld. De uitvoering van taken is immers voor gemeenten steeds complexer geworden. In toenemende mate moeten zij een beroep doen op andere organisaties waaraan zij taken uitbesteden. Een verbonden partij is een rechtspersoon waar de gemeente een bestuurlijke en/of financiële betrokkenheid en belang bij heeft. De gemeente Gemert-Bakel is deelnemer aan 8 Gemeenschappelijke regelingen (verder: GR). Bij verbonden partijen kan het zowel gaan om privaatrechtelijke rechtspersonen die een rol spelen bij de uitvoering van een publieke taak, als om publiekrechtelijke gemeenschappelijke regelingen.

Gemeenten blijven gezamenlijk verantwoordelijk voor de aansturing van verbonden partijen, de controle erop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie. Hier is echter niet altijd voldoende zicht op. De begroting, jaarrekening en jaarlijkse bijdrage aan de regeling zijn wel bekend. Maar niet altijd is de financiële stabiliteit van de verbonden partij bekend. Of de mate waarin de GR bijdraagt aan de output en de beoogde maatschappelijke doelen uit het collegeprogramma.

De diversiteit van de verbonden partijen neemt toe, evenals het financiële en beleidsmatige gewicht ervan. Het is van belang dat het lokaal bestuur de benodigde informatie heeft, om de bijdrage van verbonden partijen aan de realisatie van het collegeprogramma, te kunnen beoordelen in het proces van sturing en verantwoording.

Het collegeprogramma 2014-2018 geeft aan dat samenwerking tot meerwaarde moet leiden: “Lokaal wat kan en regionaal wat moet”. In 2015 is een inventarisatie opgesteld: “grip op verbonden partijen” en deze is op 5 november 2015 door de Raad vastgesteld. De aanbevelingen uit het rapport zijn opgepakt en in deze notitie wordt voorgesteld op welke wijze meer uniform gewerkt kan gaan worden om zo meer grip te kunnen krijgen op verbonden partijen.

Uitvoering van de aanbevelingen uit het rapport

Op basis van de inventarisatie zijn de volgende aanbevelingen geformuleerd:

1. Inzetten op een gezamenlijke voorbereiding van (zienswijzen en) kaders binnen de sub-regio De Peel (b.v. ODZOB, Atlant en Veiligheidsregio).
2. Om meer grip te krijgen op de verbonden partij naast een financiële kaderstelling in 2016 ook inzetten op een beleidsmatige kaderstelling. Waarbij de meerwaarde van regionaal boven lokaal is aangegeven. Hierbij gezamenlijke uitgangspunten bepalen voor bezuiniging, indexering en servicenormen dienstverlening. Tevens aangeven dat de beleidsplanning GR en de beleidsplanning van de 21 raden op elkaar is afgestemd (inbreng aan de voorkant).
3. Minimaal 1 keer per jaar een presentatie door de verbonden partij aan commissie en/of raad waarin wordt ingegaan op de kaders en uitvoering (voorbeeld: GGD, Atlant).
4. Aan de verbonden partij vragen om in 2016 een voorstel te ontwikkelen hoe de Raden meer betrokken kunnen worden.
5. Begroting en programma's binnen de gemeente afstemmen zodat inzichtelijk wordt gemaakt welke bedragen verbonden zijn aan de regionale samenwerking.
6. Aangeven bij welke andere vormen van samenwerking de gemeente is betrokken buiten de Wet gemeenschappelijke regelingen om.

De aanbevelingen zijn als volgt opgepakt:

1. Het doel is om meer kaders en uniformering van processen te bewerkstelligen. In aansluiting hierop is de beleidsnotitie kaders P&C documenten opgesteld. Hierin zijn algemene kaders opgenomen voor de verbonden partijen GGD, Veiligheidsregio, Omgevingsdienst en Metropoolregio. Afgesproken is om in ieder geval voor deze 4 verbonden partijen te werken met kadernota's. Op deze wijze worden de raden in staat gesteld om aan de voorkant kaders mee te geven voor de begroting van de gemeenschappelijke regeling. In maart 2017 zal de kadernota van de VRBZO en de GGD worden voorgelegd. Ook met de andere verbonden partijen zal dit besproken worden. Dit onderwerp is op de agenda gezet van het secretarissenoverleg Zuidoost. Dit heeft er mede toe geleid dat de kadernota's voor ODZOB, GGD, VRBZO en MRE in 2017 gereed zijn. Het betreft de 4 GR-en van de 21 gemeenten. De overige GR-en kennen een andere samenstelling (zie kaartje voorzijde). Nu de kadernota's hiervoor gereed zijn is het ook eenvoudiger om zienswijzen op elkaar af te stemmen.
2. Zie onder 1. Daarnaast zal middels deze notitie voorgesteld worden om de conceptbegrotingen gelijktijdig aan de raad voor te leggen voor een zienswijze.
3. Er is in 2016 minimaal 1 keer een presentatie gegeven door de verbonden partij in de inhoudelijke commissie. Voor 2017 zal dit worden vervolgd.
4. MRE heeft een raadstafel 21 opgericht die periodiek bij elkaar komt. Ook de andere verbonden partijen zijn bezig om de raden meer te betrekken.
5. In de programmabegroting is een paragraaf verbonden partijen opgenomen met daarin opgenomen de kosten van regionale samenwerking.
6. In de programmabegroting zal jaarlijks bij de paragraaf verbonden partijen aangegeven worden welke andere vormen van samenwerking er zijn naast de GR-en.

Voortschrijdend inzicht

Uit de inventarisatie is naar voren gekomen dat de dienstverleningsovereenkomsten (DVO's) voor het Sociaal Domein in 2015 geen voldoende scoorden. Deze DVO's zijn dan ook niet verlengd. Met ingang van 1 januari 2017 is een nieuwe GR Peelsamenwerking met 5 gemeenten tot stand gekomen.

Systeemaanpak en uniformiteit

Met een systeemachtige aanpak met basisuitgangspunten zijn de financiële uitgangspunten voor de gemeenteraden transparanter en is voor de GR duidelijker wat de lijn is die de gemeenten wensen. Wat zijn de kaders, hoe willen we de doelen bereiken en wat is bijvoorbeeld de kwaliteit van de dienstverlening?

Eenduidig planningsproces

Door stukken op hetzelfde moment aan te bieden kunnen gemeenten hier rekening mee houden in de planning van hun vergadercyclus. Gelijktijdige aanbidding van de conceptbegrotingen van de regelingen is voor de raad ook overzichtelijker. Hierdoor wordt ook de afstemming tussen de gemeenten in de regio eenduidiger. En dan is het ook beter mogelijk om tijdig zienswijzen in te dienen waar de GR rekening mee kan houden.

Begroting en financiën

Belangrijk is om vooraf afspraken te maken over bijvoorbeeld indexering in de vorm van kaders aan de voorkant. Dit zorgt voor meer duidelijkheid bij de GR.

Procesvoorstel

Afgesproken is dat de GR een kadernota voorlegt aan de aangesloten raden als opmaat voor de begroting 2018. In maart van ieder jaar worden de begrotingen in concept aangeboden om voor te leggen aan de raden om een zienswijze in te dienen. Door de

programmaleider Regionale samenwerking is in samenwerking met de griffier een procesvoorstel geformuleerd. Het voorstel is om dit proces gelijk te laten verlopen voor zo veel mogelijk regelingen. Te beginnen met de ODZOB, VRBZO, MRE en GGD. Dit houdt concreet voor 2017 in:

Maart 2017 : conceptbegroting beschikbaar
10 Mei 2017 : bespreking zienswijzen in commissie AZF&V
1 Juni 2017 : integrale vaststelling zienswijzen in de gemeenteraad

Het is van belang om voor de 4 GR-en zoals eerder genoemd te kiezen voor een gecoördineerde aanpak. Dit betekent dat het voorstel is om de zienswijzen op de conceptbegrotingen uniform te bespreken in één commissie en in dezelfde raadsbijeenkomst. Als centrale bestuurscommissie wordt voorgesteld de commissie AF&V. Deze commissie gaat immers over de sturing en verantwoording bij verbonden partijen. Op deze wijze kan gestuurd worden op de “governance” aspecten en kaderstelling van de GR.

Vervolgens worden de zienswijzen gelijk verzonden naar de betreffende GR-en door de zaakbeheerders van de regelingen. Op 6 februari (college) en op 16 maart (raad) wordt ter besluitvorming voorgelegd om de nieuwe werkwijze in te laten gaan met ingang van het jaar 2017.

Voorstel aan Raad:

Vaststellen voortgangsrapportage kaders verbonden partijen.